

การดำเนินงาน
จังหวัดเกลือไอโอดีนยั่งยืน
จังหวัดมหาสารคาม

ภาพกิจกรรมดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ของจังหวัดมหาสารคาม

มาตรการทางกฎหมาย
 ควบคุมและดำเนินการใช้บรรจุเกลือไอโอดีนในอาหารที่ปรุงไว้บริโภคได้

ระบบฟูโรเซอร์กอส
 มีการจัดตั้งกรมผู้ผลิตเกลือเสริมไอโอดีนจังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ.2549 และได้รวมกลุ่มผู้ประกอบการเกลือภาคตะวันออกตั้งแต่ปี 2550 ขณะนี้มีสมาชิกจำนวน 81 ราย มีกำลังผลิต 24,848 ตัน/ปี สมาชิกอยู่ในเมืองจังหวัดมหาสารคาม 42 ราย นอกนั้นอยู่ที่จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี นครราชสีมา ชัยภูมิ สกลนคร ขณะนี้มีการควบคุมการใช้ให้ได้สัดส่วนไอโอดีน และพัฒนาผู้ผลิตเกลือเสริมไอโอดีนให้ได้เพิ่มขึ้น สามารถที่ตนเองได้

โรงงานผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในประเทศไทย เป็นแห่งเดียวของจังหวัดมหาสารคาม ที่ใช้เกลือผสมเกลือไอโอดีนที่ผลิตเองมาจากวิเศษนา ในราคา 600,000 บาท มีกำลังในการผลิตเกลือเสริมไอโอดีนจำนวน 100-120 ตันต่อเดือน โดยนำวัตถุดิบจากวิเศษนาผลิตค่า จังหวัดมหาสารคาม

ส่งจำหน่ายในจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร ขอนแก่น ศรีสะเกษ ภาคเหนือที่จังหวัดแพร่ สุโขทัย พิจิตร อุตรดิตถ์ ลำปาง ลำพูน พิจิตร เชียงราย

ติดต่อ โทร. 043-842400 โทรสาร 043-842401

เด็กมหาสารคาม จะฉลาด ถ้าไม่ขาดสารไอโอดีน

จากนโยบายรัฐบาลซึ่งมาตรการตรวจสอบการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

- กลยุทธ์ 1 กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ ให้ความสำคัญกับไอโอดีน
- กลยุทธ์ 2 กลุ่มเด็กแรกเกิด จะส่งเสริมการเลี้ยงดูเด็กไม่ให้นมลูกทารกขาด ให้การรักษาทันที
- กลยุทธ์ 3 บุคคลทั่วไป ให้นโยบายเกลือเสริมไอโอดีนกับทุกคน

ป้องกัน!
 โรคคอหอย และไทรอยด์ ขาดไอโอดีน

ไอโอดีนมีคุณค่า เสริมปัญญาคนทุกวัย

ปรุงอาหารครึ่งโด...อย่าลืม! ใส่เกลือไอโอดีน

อำเภออุดรฯ ร่วมรณรงค์

มหกรรม รวมพลังประเทศไทย

เพิ่ม ไอโอดีน เพิ่ม ไอคิว

ฉลาดฉลาด แต่ไม่ขาดไอโอดีน

รพ.สต.หนองแวง ตำบลหนองแวง อำเภออุดรฯ จังหวัดมหาสารคาม

ระดับหมู่บ้าน-ตำบล-อำเภอ ร่วมมือกัน สู้จังหวัดไอโอดีนยั่งยืน

ภาพกิจกรรมดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ของจังหวัดมหาสารคาม

ปี 2558 จังหวัดมหาสารคาม
ได้รับรองเป็นจังหวัดไอโอดีน
(1 ใน 7 จังหวัดของประเทศ)

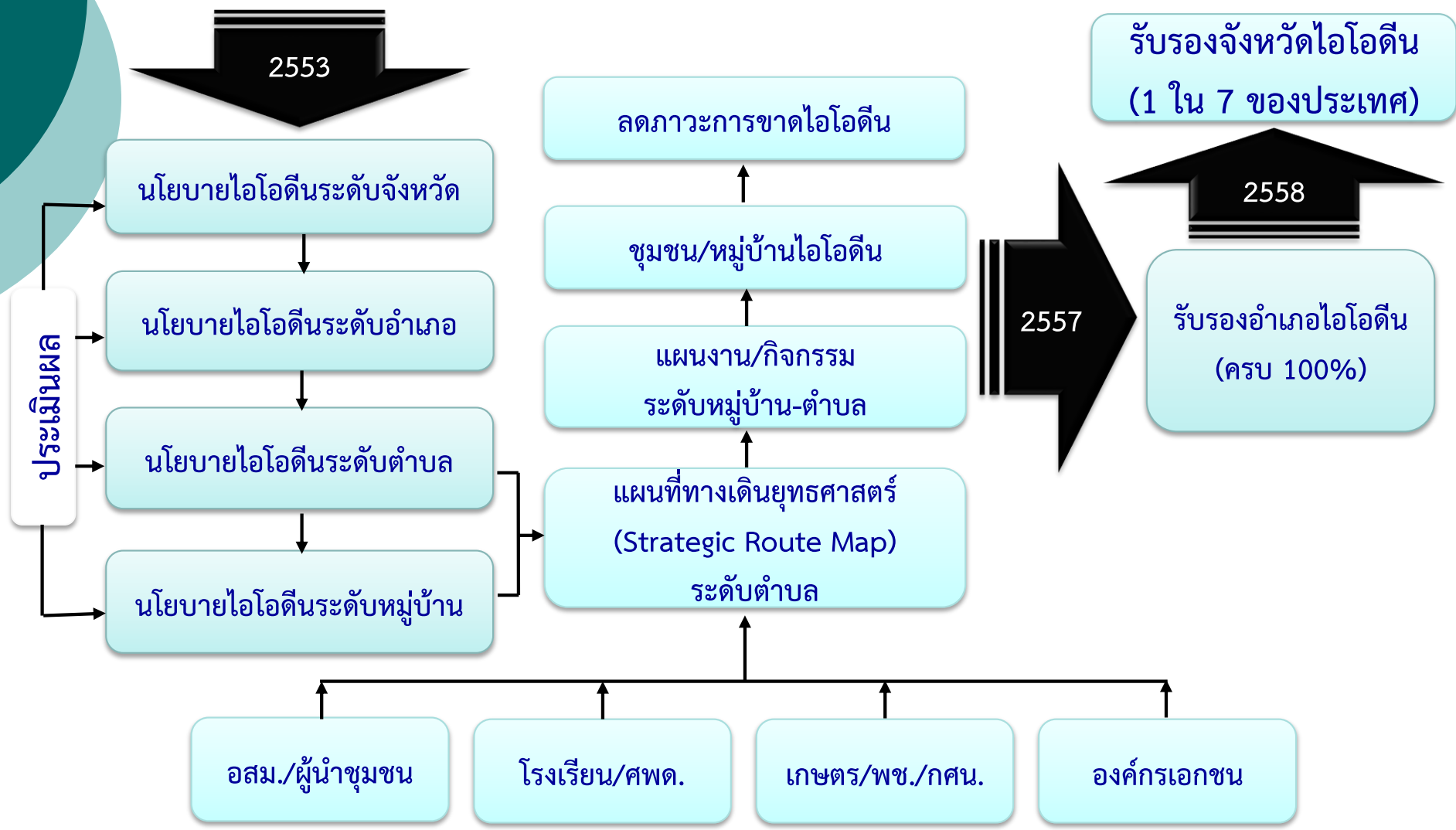

จังหวัดมหาสารคาม

แนวทางการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

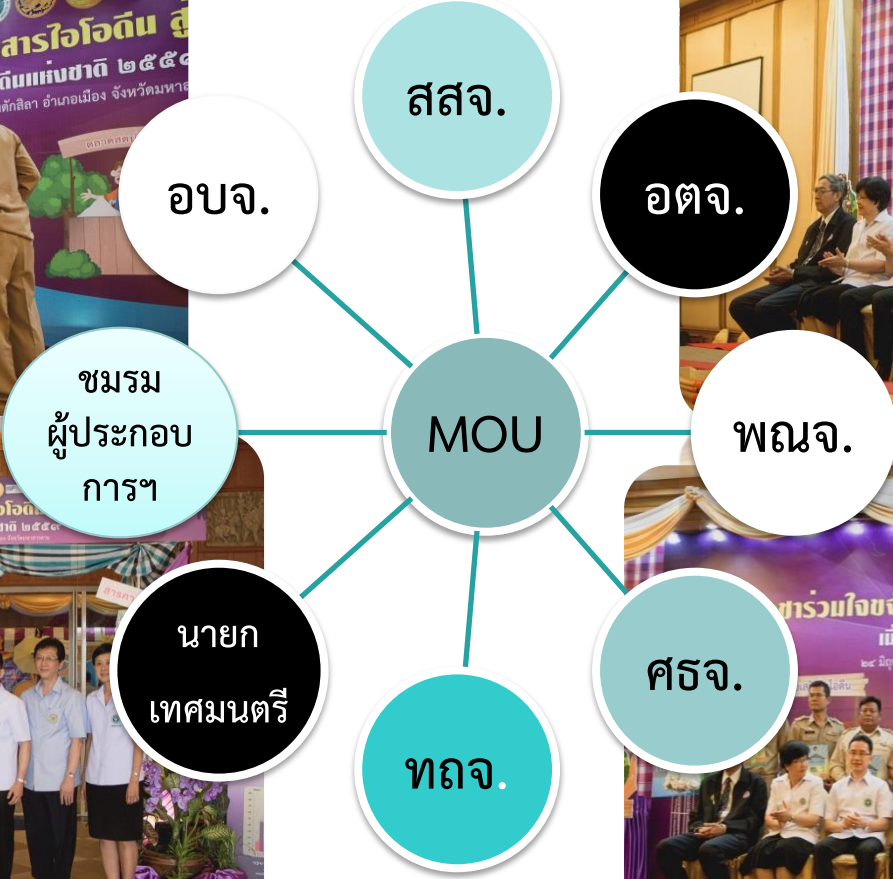

จังหวัดมหาสารคาม

การดำเนินงานสู่จังหวัดเกลือไอโอดีนยั่งยืน

MOU

จังหวัด กับ **อปท.ทุกแห่ง**

-
- ความเป็นมาของโครงการจังหวัดเกลือไอโอดีนยั่งยืน
จังหวัดมหาสารคามและการบันทึกความเข้าใจ ว่าด้วย
ความร่วมมือพัฒนาระบบเกลือเสริมไอโอดีนยั่งยืน

การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการควบคุมโรคขาด สารไอโอดีนแห่งชาติครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

ตามเอกสารแนบ (เอกสารหมายเลข ๒)

แหล่งเกลือที่นำมาผลิต

แหล่งผลิต 39 แห่ง

(ผสมไอโอดีน 38)

ใช้เกลือจาก

- อุดรธานี
- สกลนคร
- อำเภอกันทรวิชัย

ผลิตเกลือ 9,464 ตัน

ต่อ ปี

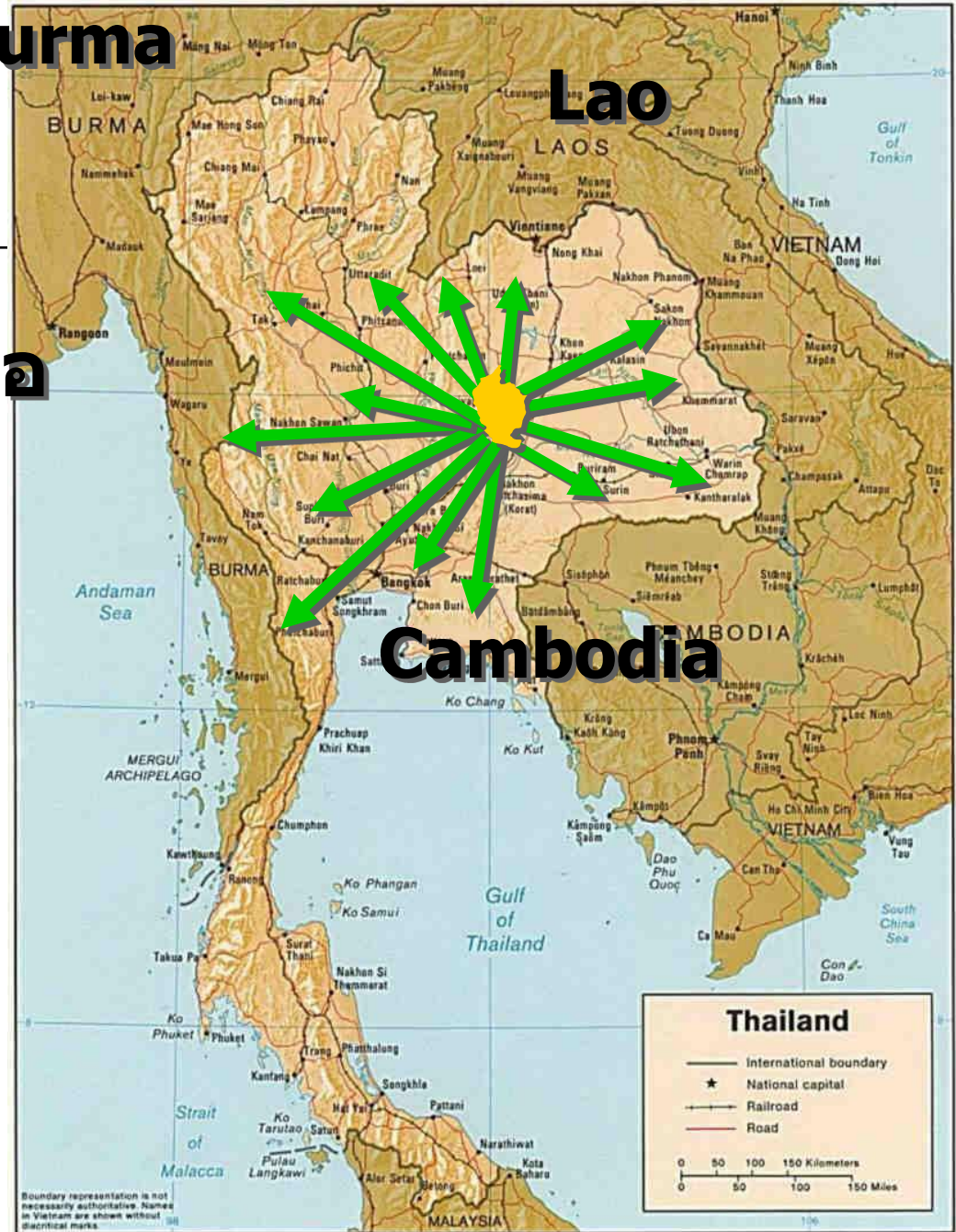
Burma

Lao

Cambodia

แหล่งจำหน่ายเกลือ
ที่ผลิตจากจังหวัด
มหาสารคาม

จำหน่ายใน มค. 115 ตัน

ปริมาณเกลือไอโอดีนที่จะต้องบริโภค

ประชากรมหาสารคาม

- 970,701 คน
- บริโภคคนละ 5 กรัม/คน/วัน
= 1,825 กก. (2 กก.)
- ใน 1 ปี ต้องใช้เกลือไอโอดีน
= 1, 941,402 กก.
= 1,941.5 ตัน

ผู้ผลิตเกลือเสริมไอโอดีน

*ผลิตเกลือ **9,464** ตันต่อ ปี

จำหน่ายใน มหาสารคาม

ปี 2559 30 ตัน

ปี 2560 115 ตัน

เกลือไอโอดีน

ในกองทุน/ร้านค้าในหมู่บ้าน

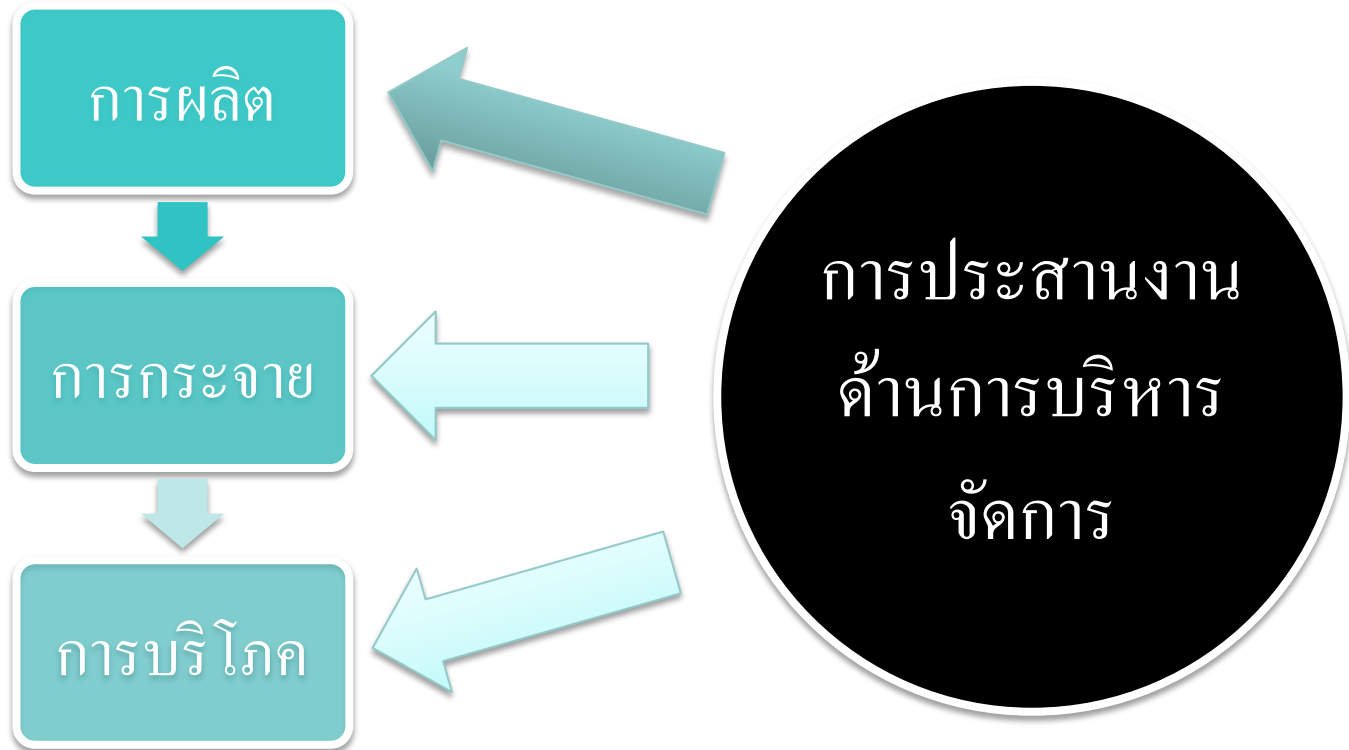
ปี 2559

- * จากการสุ่ม 11 อำเภอ
มีร้านจำหน่าย/กองทุน 6 อำเภอ
- * เกือบหมดจะซื้อได้จาก
รพ.สต./ร้านค้าในอำเภอ
- ไม่มีแหล่งซื้อ 5 อำเภอ
- ได้เกลือจากกองทุน นำมาแจก

ปี 2560

- มีร้านจำหน่ายเกลือครบ
ทุกอำเภอ
- * เกือบหมดจะซื้อได้จาก
รพ.สต./ร้านค้าในอำเภอ
- ชุมชน/หมู่บ้านมีกองทุน
เกลือไอโอดีน 97.21%
- งบประมาณ อบท./อบต.

องค์ประกอบหลัก ระบบเกลือเสริมไอโอดีน

เพียงพอ คุณภาพดี ครอบคลุม ทั่วถึง
ประชาชนบริโภค → สุขภาพดี

แหล่งผลิต

ครอบคลุม

ต้นทาง

→ กลางทาง

→ปลายทาง

เกลือไอโอดีน

- เพียงพอ

(อุตสาหกรรม-ชมรม)

- มีคุณภาพ

(สาธารณสุข)

- ตลาด/กองทุน

- ร้านอาหาร

- ศพด.

- โรงเรียน

(พานิชย์-ชมรม-

อปท-ศึกษา-ท้องถิ่น)

กองทุนไม่ยั่งยืน/หาซื้อยาก

- ผู้บริโภค

- ครั้วเรือน

(ท้องถิ่น)

สาธารณสุข

- หมู่บ้านไอโอดีน

- ครั้วเรือน

- หญิงมีครรภ์

- ทารกแรกเกิด

- วัยเจริญพันธ์

หมู่บ้าน/ตำบล/อำเภอ

ไอโอดีนยั่งยืน

สิ่งที่เกิดในการดำเนินงาน

1. มาตรการทางสังคม - ห้ามรถเร่จำหน่ายเกลือ
- บริโภคเกลือไอโอดีน ทุกครั้ง
2. ฝ้าระวังโดยชุมชน โดยใช้ I-Kit
3. มีแผนงาน/โครงการส่งเสริมไอโอดีนใน อปท.

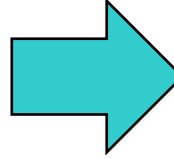
ควรทำให้ยั่งยืน (PIRAB)

- P (Partner) = ทุกส่วนที่ทำ MOU
- I (Invest) = แหล่งงบประมาณ อปท. (กองทุน)
- R (Regulations) = ควบคุมแหล่งที่ไม่ได้มาตรฐาน (ยาเม็ด/ยาน้ำไอโอดีน)
- A (Advocate) = การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ - หญิงตั้งครรภ์ - คนทั่วไป
- ร้านอาหาร ทุกแห่งที่ปรุงประกอบต้องใส่เกลือไอโอดีน
- B (Capacity Building) = พัฒนาศักยภาพ - ผู้นำชุมชน - แกนนำชุมชน

IQ, EQ

หลังจากทำ MOU

หน่วยงานระดับจังหวัด

พื้นที่ (อบท.)

ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานจังหวัดเกลือไอโอดีนยั่งยืน จังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม

- เฝ้าระวังในหญิงตั้งครรภ์ ฝากครรภ์คุณภาพ
- ส่งเสริมพัฒนาการสมวัย
- อบรมครูศูนย์เด็ก/ครูโรงเรียนอนุบาล
- ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
- ตรวจสอบคุณภาพเกลือให้ได้มาตรฐาน

ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชน/หมู่บ้านไอโอดีน

ประกาศ
นโยบายและมาตรการควบคุมป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน
อำเภอพัคคณภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

1. ทุกครัวเรือนบริโภคเกลือเสริมไอโอดีนที่ได้มาตรฐาน
2. ห้ามไม่ให้มีรถเร่ นำเกลือไอโอดีนที่ไม่ได้มาตรฐาน มาจำหน่ายในหมู่บ้าน
3. เกือบบริโภคที่มีจำหน่ายในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะจำหน่ายในร้าน รถเร่ รถเข็นขายเกลือ ต้องเป็นเกลือไอโอดีนที่ได้มาตรฐาน
4. ศูนย์เด็กเล็ก ใช้แต่เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้มาตรฐาน ในการปรุงประกอบอาหาร ให้เด็กบริโภค
5. โรงเรียน ใช้แต่เกลือเสริมไอโอดีนที่ได้มาตรฐาน ในการปรุงประกอบอาหาร ให้เด็กบริโภค
6. มีการดำเนินการสุ่มสำรวจตรวจคุณภาพเกลือเสริมไอโอดีน โดย อบ. น้อย อสม. หรือบุคคลอื่นๆ ที่มีความเหมาะสมอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
7. แกมนำหมู่บ้าน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน อสม. คณะกรรมการหมู่บ้าน สมาชิกสภาท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจ และให้การสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับโรคขาดสารอาหาร
8. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านมีความรู้และมีความตระหนักในเรื่องโรคขาดสารไอโอดีน เช่น ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ หอกระจายข่าวที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
9. มีการควบคุม กำกับแหล่งผลิตเกลือเสริมไอโอดีนในชุมชนให้ผลิตเกลือเสริมไอโอดีนที่ได้มาตรฐาน
10. มีมาตรฐานการแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีนอย่างจริงจัง ในหญิงมีครรภ์หญิงหลังคลอด ต้องได้รับประทานยาเม็ดเสริมไอโอดีน และบริโภคอาหารที่มีสารไอโอดีน

เด็กไทยจะฉลาด
ถ้าไม่ขาดไอโอดีน

เพิ่มไอโอดีน
เพิ่มไอคิว

“ครอบครัวนี้มีและใช้เกลือเสริมไอโอดีน”
ตรวจสอบโดย... ชุดไอโอดีน

กระทรวงสาธารณสุข
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กรมส่งเสริมการเกษตร

อุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม

- ส่งเสริมให้มีการผลิตเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพเพียงพอและครอบคลุมทั้งจังหวัด
- จัดอบรมผู้ประกอบการเกลือ
- สามารถส่งเสริมผลิตเกลือดิบได้ 200 ตัน/เดือน
- สนับสนุนเงินทุน

จัดอบรมผู้ประกอบการเกลือ

สามารถส่งเสริมผลิตเกลือดิบได้ 200 ตัน/เดือน

พาณิชย์จังหวัดมหาสารคาม

- จะสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการกระจายเกลือเสริมไอโอดีนในจังหวัดมหาสารคาม ให้ทุกคนสามารถเข้าถึงเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพ
- จัดจุดกระจายเกลือ ในร้าน Biz Shop@Mahasarakham
TESCO LOTUS, BIG C, Makro, ร้านค้าชุมชน

ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการร้านหมูชนิด 117 ร้าน ใช้เกลือไอโอดีน

จัดจุดกระจายเกลือ ในร้าน Biz Shop@Mahasarakham TESCO LOTUS, BIG C, Makro, ร้านค้าชุมชน

ศึกษาดูงานจังหวัดมหาสารคาม

- สนับสนุน ส่งเสริม ให้ทุกสถานศึกษาในจังหวัด 652 แห่ง มีกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องโรคขาดสารไอโอดีนและกิจกรรมรณรงค์ให้มีการใช้เกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพในสถานศึกษาและในครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องโรคขาดสารไอโอดีนในโรงเรียน

ส่งเสริมการใช้เกลือเสริมไอโอดีน ในโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียน

นายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม

- สนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้บริโภคเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพปัจจุบันบริโภค ร้อยละ 81.41ของครัวเรือนในเขตเทศบาล
- ใช้เกลือไอโอดีนโครงการอาหารกลางวัน 21 โรงเรียน
- สนับสนุนจัดตั้งกองทุนเกลือ 30 ชุมชน ร้อยละ100
- ร้านประกอบอาหารใช้เกลือเสริมไอโอดีน 413 แห่ง

ใช้เกลือไอโอดีนโครงการอาหารกลางวัน 21 โรงเรียน

ร้านประกอบอาหารใช้เกลือเสริมไอโอดีน 413 แห่ง

ท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม

- สนับสนุน ส่งเสริมให้ทุกองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัด มีเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพบริโภคในครัวเรือนทุกครัวเรือนอย่างต่อเนื่อง
- ประสาน สั่งการ อปท. ดำเนินงาน เช่น มีกองทุนเกลือเสริมไอโอดีน
- ร่วมกับสถานบริการสาธารณสุข ร่วมกันจัดรณรงค์ สัปดาห์ไอโอดีน

20-27 มิถุนายน 2560 ทุกตำบล

ประธาน สั่งการ อปท. ดำเนินงาน

ชมรมผู้ประกอบการเกลือเสริมไอโอดีนภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

- สนับสนุน ส่งเสริมโรงงานผลิตเกลือเกลือไอโอดีนที่มีคุณภาพ
- เน้นการจำหน่ายในมหาสารคาม เป็นหลัก

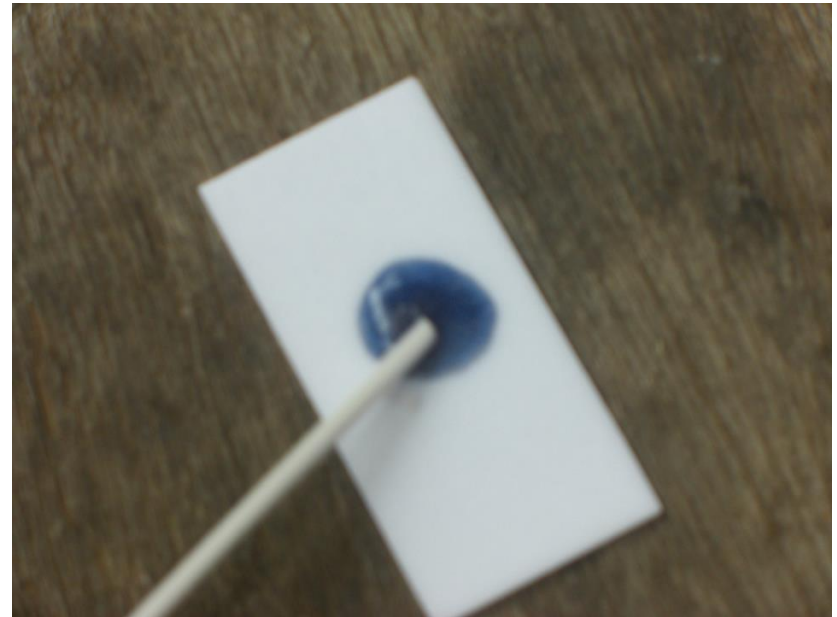
จำหน่ายใน มหาสารคาม

ปี 2559 30 ตัน

ปี 2560 115 ตัน

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

- สนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคามทุกคน ได้บริโภคเกลือเสริมไอโอดีนที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการดำเนินงานในพื้นที่(ต.แวงดง อ.ยางสีสุราช)

นายก อบต. ดำเนินงานตามนโยบาย

- * สนับสนุนงบประมาณ
- * พัฒนาทูตไอโอดีน
- * สนับสนุนกองทุนเกลือเสริมไอโอดีน

แนวทางที่จำทำต่อไป

- มีกองทุนเกลือไอโอดีนที่ยั่งยืน
- มีเกลือจำหน่ายในพื้นที่ หมู่บ้าน/อำเภอ
อย่างต่อเนื่อง
- ประชาชนเห็นความสำคัญของการบริโภคเกลือ
เสริมไอโอดีน

**ขอบคุณ
ค่ะ**

